

La Mina

Gironella

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: ubicat al pas de la carretera de Gironella per Cal Bassacs.

Coordenades:

Latitud: 42.02072
Longitud: 1.88436
UTM Est (X): 407635
UTM Nord (Y): 4652679

Classificació

Número de fitxa 08092 - 203
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Gironella. Plaça de la Vila, 1. 08680 Gironella
Fitxes associades:
[Barriada de Cal Bassacs](#)
[Traçat de l'antiga via del tren](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 29/06/2018 - 02:00

Descripció

La Mina és un pont o falç túnel, situat a la carretera de Gironella, l'antiga C-1411, al seu pas per la barriada de Cal Bassacs. Aquesta infraestructura permetia el pas del tren per la part inferior, a manera de túnel, i per sobre, la carretera, per tant, el trànsit rodat i els vianants. L'estructura del túnel, parets i volta, està bastida amb grans blocs de pedra de gres, tallats i més o menys polits, conformant un pas cobert en volta de mig punt; a cada extrem l'obertura mostra un acabat en arc de mig punt de dovelles de carreus també amb acabat polit, de la mateixa manera que en els muntans i la paret frontal. Els talussos d'accés al túnel van ser bastits també amb grans blocs de pedra, en part dels quals les reparacions posteriors van ser fetes amb formigó encofrat. La llargada aproximada del túnel és d'uns 30 metres. La part superior del túnel està conformat per la calçada de la carretera, l'antiga C-1411. A l'extrem més nord, passat l'actual plaça o pàrquing que hi ha en aquest indret, el tren tornava a creuar la carretera, en aquest punt el pas era regulat per una barrera a nivell, controlada per un persona que es trobava situada en una caseta al costat mateix de la font del Tirai o de Cal Bassacs. Entorn als anys 80 del segle XX, es van instal·lar unes escales metàl·liques a cada extrem per tal de facilitar el creuament de la carretera als vianants, en una època en que la carretera principal continuava transitant pel mig de Cal Bassacs i del municipi, just en un període en que el trànsit de vehicles va augmentar considerablement.

Història

Aquest túnel forma part del traçat de l'antic carrilet de Manresa a Guardiola de Berguedà, el tram Puig-Reig fins Olvan es va inaugurar l'any 1887, l'arribada del primer tren a Gironella va ser el 28 de gener de 1887. Pel que fa a la construcció de la carretera de Sallent a Berga va ser anterior, es va iniciar al 1847, sembla que part de les obres al pas per Gironella es van dur a terme entre el 1863 i el 1865. No s'ha localitzat informació que concreti si el pont ja es va preveure en el moment de construcció de la carretera o realment es va bastir amb posterioritat, en el període de construcció de la infraestructura del tren, moment que sembla més probable.

Bibliografia

- BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑA, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Gironella: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escambell, núm. 12.
- SALMERÓN, C. (1985): Els Ferrocarrils Catalans: Cent anys d'història, Barcelona, Terminus.
- SALMERÓN, C. (1990): Els trens del Berguedà. Història dels ferrocarrils industrials del Berguedà. Col·lecció Els trens de Catalunya, núm. 14B. Barcelona, Terminus.
- S/A. (1993): Cent imatges per a la història: Gironella, 1885-1973. Gironella: Associació Cultural El Vilatà; col·lecció l'escambell, 4.

